

Homme en het noodgeval

tekst: Annejan Mieras

illustraties: Linde Faas

Lemniscaat 2019 - € 14,95- ISBN 978 90 477 1182 7

MET
vlag EN
wimpel
2020

Groep
5-6 (NL)
Leerjaar
3- 4 (B)
Trefwoorden
pleeggezin,
vriendschap,
jaloezie,
depressie,
poëzie

Pien komt voor een tijdje bij Homme logeren en krijgt zijn slaapkamer. Homme is daar niet blij mee: Pien is het raarste, meest onhandige meisje uit zijn klas. En nu moet hij ongevraagd plaats voor haar inruimen... De moeder van Pien is ziek en heeft even rust nodig. Haar vader zit ergens in Polen. Homme vraagt raad aan zijn vriend Kees, de fietsenmaker. Die leert hem om anders naar Pien te kijken...

1 Vooraf

Bekijk en bespreek de omslagillustratie.

- Wie zie je?
- Waar zijn de twee kinderen?
- Wat doen ze?
- Wat gebeurt er met het meisje?
- Hoe voelt ze zich?
- Hoe kijkt de jongen?
- Hoe voelt hij zich?
- Hoe is de verhouding tussen deze twee kinderen?
- Zijn ze broer en zus of zijn ze vrienden, wat denk je?
- In welk seizoen speelt het verhaal? Waaraan zie je dat?

Bekijk en bespreek ook de titel van het boek.

- Wie is Homme en wat zou er bedoeld worden met het 'noodgeval'?
- Wanneer spreek je over een noodgeval?

Bekijk ook de tekeningen op de schutbladen.

- Wat zijn dit?
- Wat voor dieren herken je hierin?
- Waarvan zijn ze gemaakt, denk je?
- Wie zou ze hebben gemaakt? ➤

2 Het verhaal

Het verhaal vertelt chronologisch de vier weken waarin Pien bij Homme komt logeren. Elk hoofdstuk begint met de benoeming van de dag en heeft dan een kernwoord als titel. Het verhaal wordt verteld vanuit Homme, de ik-persoon. Via hem leren we de andere personages kennen. Pien lijkt wel de tegenpool van Homme: ze is traag, onhandig en nogal in zichzelf gekeerd. Van Homme wordt erg veel begrip

en inleving verwacht; best wel moeilijk voor een jongen van 9. Zijn vriend, de oude fietsenmaker Kees, geeft hem heel wat afgedankte spullen die hij handig omvormt tot prachtige ijzerdieren. Maar Kees geeft hem vooral raad om met Pien en de hele situatie te leren omgaan. Zo groeien Pien en Homme beetje bij beetje dichter naar elkaar en ontstaat er een prille vriendschap.

3 Homme en Pien

Homme komt tot rust (en inzicht) wanneer hij aan zijn ijzerdieren kan werken. Hij begint met een idee in zijn hoofd maar al werkend groeit dit soms uit tot iets totaal anders.

- Herken je dit?

Hou een gesprek.

- Wie wordt er, net als Homme, rustig wanneer hij met zijn handen bezig is: al tekenend, knutselend, schilderend? Of met klei, de handen in de aarde wroeten, een muziekinstrument bespelen?

Pien komt tot rust (en inzicht) door gedichten te schrijven.

- Wie schrijft er, net als Pien, graag dingen van zich af?
- Wie maakt graag iets nieuws door te schrijven?
- Wat brengt jou rust en inzicht (dat je personen en gebeurtenissen beter begrijpt)?

Pien en Homme lijken elkaars tegenpool: Pien groeit op bij haar moeder, die vecht tegen een depressie. Ze kent haar vader

niet. Zij draagt als jong meisje best wel een goed gevulde rugzak met zich mee. Homme groeit op in een veilig, warm nest met zeer begripvolle ouders en een grote broer die hem af en toe plaagt. Plaats twee figuurtjes op het bord (neem bijvoorbeeld een kopietje van de omslagtekening): eentje voor Pien en eentje voor Homme. Vraag, na het (voor)lezen van het boek:

- Wat ben je allemaal te weten gekomen over Pien en Homme?

Schrijf deze kenmerken of eigenschappen onder het bijhorende personage. Doe dit bijvoorbeeld na elk hoofdstuk als de spanningsboog van het hele boek te lang is. Op die manier komt de ontwikkeling van de personages mooi in beeld. Bespreek deze ontwikkeling.

- Hoe was Homme eerst?
- Hoe denkt hij nu? Hoe komt dit?
- Wat gebeurt er met die kalme Pien? ➤

4 Gelukskoekjes

Kees heeft een doos vol gelukskoekjes in zijn atelier staan. Homme neemt regelmatig een koekje uit de doos en verzamelt de spreuken die erop staan. Wanneer ze ontdekken dat de moeder van Kees deze koekjes zelf maakte, gaan Homme en Pien samen aan de slag. Pien schrijft gedichtjes van één regel en die stoppen ze dan in hun zelfgebakken

koekjes (p. 169). De doos geven ze aan Kees. Ga met de groep aan de slag! Een recept voor gelukskoekjes staat hier: www.libelle-lekker.be

- Verzin zelf gelukwensen of –spreuken en schrijf die op strookjes om in de koekjes te stoppen.

5 Wislawa Szymborska

Wislawa Szymborska was een bekende Poolse dichteres. Pien heeft een dichtbundel van haar, waar een boodschap in staat van haar vader. Zij is ervan overtuigd dat Wislawa Szymborska haar vader is. Ze vindt de gedichten ingewikkeld en probeert deze al schrijvend te begrijpen: ze neemt uit het gedicht *Het moment* telkens een regel en schrijft daar elke keer een paar zinnen (vol doorgestreepte woorden) achter. Deze korte gedichtjes sluiten steeds een hoofd-

stuk af en geven inzicht in wie Pien is en hoe ze zich voelt. Het hele gedicht en de stukjes van Pien (en een verwijzing naar de échte Pien) zijn achterin het boek opgenomen.

Geef de leerlingen de opdracht om, net als Pien, aan de beginregel van een gedicht naar keuze een eigen regel toe te voegen. Zorg voor een uiteenlopende keuze aan gedichten en dichtbundels.

6 Bladerbeesten

Hommes vader neemt zijn gezin vaak mee op stap in het bos. Hij deelt zijn kennis over de natuur al wandelend met zijn kinderen. Voor Pien gaat er een nieuwe wereld open. Breng het boek *Bladerbeesten* (Gottmer 2017, Yvonne Lacet) mee naar de klas. Het bevat prachtige foto's van zelfgemaakte dieren met boom- en bloembladeren en andere dingen uit de natuur. Plan zelf een uitstapje naar het park of bos en laat de leerlingen los slingerend materiaal verzamelen om er ook nieuwe bladerbeesten van te maken.

Colofon

© Stichting Lezen (2020)

Deze publicatie is mede mogelijk gemaakt door een bijdrage vanuit het leesbevorderingsprogramma de Bibliotheek *op school* po (Stichting Lezen/Koninklijke Bibliotheek).

Auteur

Inge Umans

Vormgeving

Judith Schoffelen &
Erik olde Hanhof

www.lezen.nl

